

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **CZ IZOLACE s.r.o.**, se sídlem Blanická 834/140, 724 00 Ostrava – Stará Bělá, IČ 479 73 391, zastoupené JUDr. Markem Steinerem, advokátem, se sídlem Fryčovická 146, 739 44 Brušperk, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, 190 00 Praha 9, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. října 2012, č. j. ČTÚ-90 919/2012-603, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. února 2013, č. j. 11 A 4/2013 - 23,

takto:

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.
Vymezení případu

[1] Dne 28. srpna 2001 uzavřely žalobkyně a právní předchůdce společnosti Telefónica Czech Republic, a.s. (dále jen „Telefónica Czech Republic“), společnost ČESKÝ TELECOM, a.s., smlouvu o poskytování služeb ISDN na dobu neurčitou („pevná linka“). Dne 1. srpna 2003 uzavřeli žalobkyně a společnost Telefónica Czech Republic, resp. společnost ČESKÝ TELECOM, a.s., smlouvu o poskytování veřejné telekomunikační služby se zvoleným tarifem IOL Broadband 192/64 („internetové připojení“).

[2] Dne 27. září 2010 požádala žalobkyně o zřízení služby Neomezená linka. K tomu společnost Telefónica Czech Republic uvedla, že požadovanou službu nelze zřídit

bez změny protokolu a bez změny služby IOL Internet Broadband na Internet ADSL. S provedením těchto změn dle tvrzení společnosti Telefónica Czech Republic žalobkyně nesouhlasila.

[3] Následně společnost Telefónica Czech Republic omezila žalobkyni provoz na lince ISDN z důvodu nezaplacení vyúčtování služby elektronických komunikací. Dne 29. července 2011 zjistila žalobkyně zhoršení kvality služby ISDN. Proto v ten samý den podala žalobkyně u společnosti Telefónica Czech Republic reklamaci týkající se poskytování služby ISDN u telefonní stanice č. 596 748 192, týkající se konkrétně nemožnosti realizovat odchozí volání z hlavní linky a přidružených linek. Dopisem ze dne 18. srpna 2011 sdělila společnost Telefónica Czech Republic, že reklamaci žalobkyně shledala neoprávněnou, neboť digitální přípojka ISDN2 A č. 596 748 192 byla z důvodu neplacení omezena v odchozím provozu (vypojení volání kromě tísňového volání).

[4] Dne 13. září 2011 podala žalobkyně Českému telekomunikačnímu úřadu námitku proti vyřízení reklamace ze dne 29. července 2011 na poskytovanou veřejně dostupnou službu elektronických komunikací ve smyslu § 129 odst. 3 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů. V námitce žalobkyně uvedla, že ponížila platby za službu IOL Internet Broadband a nikoliv za službu ISDN, která byla a je placena v souladu se smluvními podmínkami. O námitce rozhodl Český telekomunikační úřad, odbor pro severomoravskou oblast, rozhodnutím ze dne 24. ledna 2012 č. j. ČTÚ - 85 924/2011-638/VIII. vyř.-BoJ tak, že tuto námitku zamítl.

[5] V souladu s § 65 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích bylo poskytování služeb společností Telefónica Czech Republic zrušeno ke dni 19. prosince 2011.

[6] Proti shora uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně rozklad, který byl zamítnut rozhodnutím žalovaného ze dne 15. října 2012 č. j. ČTÚ - 90 919/2012-603.

[7] Žalobou ze dne 14. prosince 2012, která byla Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) doručena dne 17. prosince 2012, se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. října 2012 č. j. ČTÚ-90 919/2012-603. Dle žalobkyně žalovaný nerozlišuje práva a závazky ze dvou samostatných smluv, a to smlouvy o poskytování služby ISDN a služby o poskytování připojení IOL Internet Broadband. Dle žalobkyně je veškerý spor prokazatelně spjatý se službou o poskytování připojení IOL Internetu Broadband, za jejíž vadnou dodávku byla platba ponížena, nikoliv za službu ISDN pevná linka, za níž bylo prokazatelně placeno v požadované výši.

[8] Podanou žalobu městský soud pro věcnou nepříslušnost odmítl usnesením ze dne 20. února 2013 č. j. 11 A 4/2013-23, které bylo žalobkyni doručeno dne 23. února 2013, neboť předmětem řízení učinila žalobkyně otázku poskytování veřejně dostupných služeb, konkrétně uplatnění námitky proti vyřízení reklamace týkající se poskytování služby ISDN u konkrétní telefonní stanice. Předmětem řízení, jehož výsledkem bylo napadené rozhodnutí, bylo tedy soukromé právo, nikoli právo veřejné. Městský soud

konstatoval, že ochrany svých práv se žalobkyně může domáhat postupem podle části páté občanského soudního řádu.

II.

Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[9] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost, doručenou Nejvyššímu správnímu soudu dne 11. března 2013. Ve své kasační stížnosti navrhovala stěžovatelka, aby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení městského soudu ze dne 20. února 2013 č. j. 11 A 4/2013-23 z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[10] Stěžovatelka konkrétně namítala, že práva, kterých se domáhá, mají podobu práv veřejných subjektivních. Dle stěžovatelky je veřejnoprávní charakter dán osobou poskytovatele. Tím, že Telefonica Czech Republic „dostala licenci k poskytování veřejných telekomunikačních služeb“, má v rámci veřejnoprávního přímusu povinnost poskytovat tyto služby všem zájemcům a nemá možnost nikoho odmítnout. Jde o právo garantované státem a jeho orgány, tudíž o veřejné subjektivní právo stěžovatelky.

[11] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 15. května 2013 ztotožnil s právním názorem městského soudu, neboť napadené rozhodnutí bylo vydáno v řízení ve věci námitky proti vyřízení reklamace na poskytovanou veřejně dostupnou službu elektronických komunikací, tedy v soukromoprávní věci.

III.

Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., byv vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady dle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[13] Stěžovatelka za důvod kasační stížnosti označila nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale je nesprávně vyložen.

[14] Předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu je právní otázka věcné příslušnosti k meritornímu projednání žaloby.

[15] V předloženém případě se stěžovatelka správní žalobou podanou u městského soudu domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného Českého telekomunikačního úřadu ze dne 15. října 2012 č. j. ČTÚ-90 919/2012-603.

[16] Podle § 2 s. ř. s. „*ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.*“ Podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. „*soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy.*“

[17] Podle § 7 odst. 1 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) „*v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je dle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.*“ Tímto jiným orgánem je v případech, které stanoví zákon o elektronických komunikacích a původně zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon o telekomunikacích“), také Český telekomunikační úřad. Tomu tak byla svěřena nejen pravomoc rozhodovat ve věcech veřejného práva, ale také ve věcech práva soukromého – úzce specializovaných. Zákonodárce převedl rozhodování v některých soukromoprávních věcech na Český telekomunikační úřad z důvodu, že se jedná o specializovanou, technickou agendu, k čemuž je tento úřad dostatečně personálně a technicky vybaven. Souhrnně proto nelze stanovit, zda o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu rozhodují soudy v občanském soudním řízení či soudy správní. Vždy je totiž nutné rozlišovat, zda tento správní orgán rozhodoval v soukromoprávní věci nebo ve věci veřejnoprávní, tedy určit charakter konkrétního rozhodnutí a porušení povinnosti [srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, (dále jen „zvláštní senát“) ze dne 23. ledna 2012 č. j. Konf 78/2011-6, srov. též usnesení zvláštního senátu ze dne 26. července 2011 č. j. Konf 25/2011-18].

[18] Shora uvedené závěry jsou potvrzovány i dosavadní rozhodovací praxí zvláštního senátu a Nejvyššího správního soudu. Tyto orgány při rozhodování pravomoci či věcné příslušnosti ve svých rozhodnutích rozlišovaly, zda charakter rozhodnutí žalovaného správního orgánu je soukromoprávní či veřejnoprávní.

[19] Konkrétně usnesení zvláštního senátu ze dne 18. září 2007 č. j. Konf 23/2006-6 stanoví, že „*rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu o přidělení čísel (§ 69 a násl. zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích) a navazující rozhodnutí o poplatcích za přidělení čísla (§ 75 téhož zákona) je veřejnoprávní regulací v oblasti správy čísel. Rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí o poplatcích náleží soudu ve správním soudnictví.*“

[20] Naproti tomu závěr o soukromoprávním charakteru rozhodování Českého telekomunikačního úřadu, odvozený z charakteru soukromoprávního předmětu sporu, vyslovil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. září 2003 č. j. 6 A 60/2000-46. „*Rozhodnutí správního orgánu vydané na základě § 8 odst. 1 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, je rozhodnutím v soukromoprávní věci, neboť předmětem rozhodnutí je spor mezi uživatelem a poskytovatelem telekomunikační služby o plnění za poskytnuté služby, tj. spor o povinnosti uživatele platit za poskytnuté telefonní služby úhradu v rozsahu tehdy stanoveném Telefonním řádem a o oprávnění poskytovatele telefonních služeb*“

jen v takto stanoveném rozsahu úhradu požadovat. Sama skutečnost, že řízení je regulováno správním řádem, nemá pro posouzení soukromoprávního či veřejnoprávního charakteru věci význam, neboť všechny orgány veřejné správy, jejichž rozhodnutí se projednávají dle části páté občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2003, se v procesních otázkách řídí právními předpisy veřejného práva“. Na těchto závěrech nic nemění ani následná změna právní úpravy.

[21] V nyní posuzovaném případě proto musel Nejvyšší správní soud posoudit, zda Český telekomunikační úřad rozhodoval v soukromoprávní či veřejnoprávní věci.

[22] Prvostupňové rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu bylo vydáno v řízení o námitce proti vyřízení reklamace ze dne 29. července 2011 na poskytovanou veřejně dostupnou službu elektronických komunikací dle § 129 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích. („Nevyhoví-li podnikatel poskytující veřejně dostupné služby elektronických komunikací reklamaci podané dle § 64 odst. 7 až 9, je účastník, popřípadě uživatel oprávněn podat u Úřadu návrh na zahájení řízení o námitce proti vyřízení reklamace bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne doručení vyřízení reklamace, jinak právu uplatnit reklamaci zanikne“). Reklamace se konkrétně týkala omezení dodávek služby ISDN (pevná linka) ze strany společnosti Telefónica Czech Republic vůči stěžovateli, tedy posouzení souladu kvality poskytované služby se smlouvou ze dne 28. srpna 2001 a oprávnění stěžovatelky ponížít platby za vyúčtování za telekomunikační služby IOL Internet Broadband poskytované na základě smlouvy ze dne 1. srpna 2003.

[23] Při posuzování charakteru předmětného sporu Nejvyšší správní soud považuje za účelné odkázat na úvahy zvláštního senátu v usnesení ze dne 26. července 2011 č. j. Konf 25/2011-8, které se zabývalo otázkou věcné příslušnosti k projednání žaloby proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ve věci uložení povinnosti dle § 95 odst. 8 písm. d) zákona o telekomunikacích k finančnímu plnění vyplývající ze smlouvy mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a účastníkem o poskytování telekomunikačních služeb. V předmětném rozhodnutí zvláštní senát nejprve odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. září 2003 č. j. 6 A 60/2000-46, ve kterém Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „...rozhodující význam pro posouzení charakteru věci má právo hmotné, nikoliv právo procesní, neboť v případě věcí projednávaných podle novelizované části páté o. s. ř. jde vždy o rozhodnutí orgánu veřejné správy, který se v procesních otázkách řídí právními předpisy veřejného práva.“ Zvláštní senát dále uvedl, že spor o placení částek za poplatky a hovorné je spor o povinnosti účastníka k finančnímu plnění vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a účastníkem. Právní vztah mezi danými subjekty vznikl na základě smlouvy a žádosti o poskytování telekomunikačních služeb. Z tohoto důvodu mezi subjekty není přítomný vztah nadřazenosti a podřízenosti. Účastník byl tedy seznámen s podmínkami, za kterých byla telekomunikační služba poskytována, a na tyto dobrovolně přistoupil. Platba nezaplacených částek za poskytnuté telekomunikační služby je dále soukromoprávním nárokem, proto Český telekomunikační úřad vydal rozhodnutí o soukromoprávní věci.

[24] Předmětem nyní projednávaného sporu jsou reklamací uplatněná práva a povinnosti společnosti Telefónica Czech Republic jako provozovatele služeb elektronických komunikací a stěžovatelky jako účastníka, odvozovaná ze smluv

uzavřených dne 28. srpna 2001 a 1. srpna 2003, konkrétně o rozsahu a kvalitě poskytování služby telefonní linky ISDN v souvislosti se sporem o placení této služby. Mezi těmito dvěma subjekty byl právní vztah založen na základě projevu vůle obou smluvních stran, proto je tento vztah, z pohledu práva, vztahem rovnosti, nikoliv nadřazenosti a podřízenosti. Ve sporu těchto stran ohledně nároků vyplývajících z uplatněné reklamace dle § 64 zákona o elektronických komunikacích není třeba posuzovat otázky veřejného práva, proto je tento spor sporem soukromoprávním.

[25] Nejvyšší správní soud podotýká, že soukromoprávní charakter projednávané věci si ostatně implicitně uvědomuje i sama stěžovatelka, která v podané žalobě proti rozhodnutí správního orgánu hmotněprávně argumentuje institutem bezdůvodného obohacení (§ 451), povinností předcházet škodám (§ 415) a povinností výkonu práva v souladu s dobrými mravy (§ 3) zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, tedy instituty zakotvenými v předpisu ryze soukromoprávním.

[26] S ohledem na shora uvedené je nakonec třeba odmítnout argumentaci stěžovatelky, která veřejnoprávní charakter právních vztahů mezi sebou a společností Telefónica Czech Republic odvozuje ze skutečnosti, že společnost Telefónica Czech Republic byla „*udělena veřejnoprávní licence*“ k poskytování „*veřejných telekomunikačních služeb*“, a její vázanosti zákonem o elektronických komunikacích. Tato úvaha stěžovatelky je chybná, neboť nerozlišuje právní vztah mezi společností Telefónica Czech Republic a veřejnou mocí, tj. vztah vzniklý na základě splnění podmínek stanovených zákonem o elektronických komunikacích. Tento vztah je skutečně vztahem veřejnoprávním, neboť po jeho vzniku, tj. splnění zákonem stanovených podmínek (srov. § 8 odst. 2 zákona o elektronických komunikacích), jsou podnikatelům zákonem jednostranně ukládány povinnosti. Od tohoto vztahu je však třeba odlišovat vztahy soukromoprávní založené svobodnou vůlí podnikatele a účastníka, smluvních stran, do kterých vstupují oba dobrovolně a v (právně) rovném postavení.

[27] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že městský soud ve svém usnesení ze dne 20. února 2013 č. j. 11 A 4/2013-23 dospěl ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ke správnému právnímu závěru o své věcné nepřislušnosti v posuzované věci. Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

V. Náklady řízení

[28] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto jí nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly, proto mu nebyly přiznány.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu